

ΕΝΑΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Στρασβούργο, 28-30 Νοεμβρίου 1989

Θέμα: Καθυστερήσεις στο σύστημα ποινικής Δικαιοσύνης

Ευστράτιος Παπαθανασόπουλος

Τα εγκληματολογικά συμπόσια γίνονται κάθε δύο χρόνια και εναλλάσσονται με τις ερευνητικές συνόδους, έτσι κάθε χρόνο το Συμβούλιο της Ευρώπης είτε με τη μία μορφή είτε με την άλλη αποτελεί τον τόπο ανταλλαγής επιστημονικών ιδεών και προβληματισμών.

Το 9^ο εγκληματολογικό συμπόσιο είχε ως θέμα του την «καθυστέρηση στο σύστημα ποινικής δικαιοσύνης».

Τα προηγούμενα εγκληματολογικά συμπόσια είχαν ασχοληθεί διαδοχικά με τα εξής θέματα: 1) «Μέθοδοι εκτίμησης και σχεδιασμού στον τομέα της εγκληματικότητας» (1973), 2) «Τρόποι για ν' αποκτήσουμε μία καλλίτερη ενημέρωση σχετικά με την εγκληματικότητα» (1975), 3) «Η αστυνομία και η πρόληψη της εγκληματικότητας» (1977), 4) «Εγκληματολογικές απόψεις για την κακομεταχείριση των παιδιών μέσα στα πλαίσια της οικογένειας» (1979), 5) «Τάσεις, ροπές εγκληματικότητας. Συγκριτικές μελέτες και τεχνικά προβλήματα» (1981), 6) «Ιστορική έρευνα για την εγκληματικότητα και την ποινική δικαιοσύνη» (1983), 7) «Μελέτη σχετικά με την ποινική ευθύνη και την ψυχιατρική μεταχείριση εγκληματιών με διανοητικά προβλήματα» (1985), 8) «Δυσαναλογίες στις διαδικασίες των ποινών, Αιτίες και λύσεις» (1987).

Γενικός Εισηγητής σ' αυτό το συμπόσιο ήταν ο D.W. Steenhuis (Ολλανδία) και ειδικοί Εισηγητές ο Laffargue (Γαλλία) με τίτλο «Αργοπορίες στο σύστημα ποινικής δικαιοσύνης. Η κατάσταση στις χώρες της Ευρώπης», ο Feltes (Δυτ. Γερμανία) με θέμα «Αιτίες καθυστερήσεων στο σύστημα της Ποινικής Δικαιοσύνης» και η Morgan (Αγγλία). Η εισήγησή της αφορούσε «προτάσεις για βελτίωση της κατάστασης». Το πρόγραμμα ήταν έτσι διαμορφωμένο ώστε να δοθεί αρκετός χρόνος για συζήτηση.

Η τελευταία μέρα ήταν αφιερωμένη σε συμπεράσματα. Μεταξύ άλλων τονίσθηκε ότι για όσες υποθέσεις τελικά εισάγονται στο ποινικό σύστημα, τα δικαστήρια θα πρέπει να χρησιμοποιούν απλοποιημένες διαδικασίες, πάντοτε όμως με σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα. Η ταχεία διεκπεραίωση των υποθέσεων είναι ένας από τους δείκτες αποτελεσματικότητας του Ποινικού συστήματος. Τονίσθηκε ιδιαίτερα η σχετική πρόσφατη σύσταση του Συμβουλίου της Ευρώπης R(87) 18.

Πρώτα θα πρέπει να γίνει μια ανάλυση για το καθένα από τα όργανα που εμπλέκονται στο σύστημα, να δούμε δηλαδή πώς και πόσο χρόνο το κάθε όργανο αφιέρωσε για κάποιες υποθέσεις, πόσος χρόνος ήταν τελικά αναγκαίος, ώστε να μπορέσουμε να διαπιστώσουμε τον χρόνο που θα μπορούσαμε να θεωρήσουμε ως καθυστέρηση.

Αναφέρθηκε επίσης ότι για να πετύχουμε τους στόχους μας θα πρέπει να υπάρξει και η ανάλογη διαπαιδαγώγηση των οργάνων του επίσημου κοινωνικού ελέγχου.

Στις εισηγήσεις αλλά και στις συζητήσεις τέθηκαν πολλά ζητήματα, όπως α) ορισμού της έννοιας «καθυστέρηση», β) μεθόδων προσέγγισης της προβληματικής (*temps de travail - temps de transport - temps d' Attente procédurale, temps d' Attente Organisationnelle*), γ) Μεθόδων υπολογισμού συνολικής διάρκειας της διαδικασίας (*durée moyenne de la procédure* ou *pourcentage d' affaires traitées durant par ex. deux mois*), δ) συνάρτησης της καθυστέρησης μιάς υπόθεσης σε σχέση με το όργανο που κάθε φορά επεμβαίνει (όπως π.χ. μετάβαση της υπόθεσης στο ποινικό σύστημα με τη μεσολάβηση της ιδιωτικής αστυνομίας, επέμβαση της αστυνομίας με αυξημένες εξουσίες για το χειρισμό της υπόθεσης, *transaction* κ.λ.π.).

Συμμετείχαν όπως πάντοτε εκπρόσωποι όλων των χωρών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης, Διεθνών Οργανισμών και παρατηρητές από τρίτα κράτη.

Από ελληνικής πλευράς εκτός από την κ. Αγλαΐα Τσήτσουρα, καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Βρυξελλών και προϊσταμένη του Εγκληματολογικού Τμήματος στο Συμβούλιο της Ευρώπης, συμμετείχαν ο καθηγητής του Ποινικού Δικαίου του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Κ. Βουγιούκας, η Καθηγήτρια Εγκληματολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Κ. Σπινέλλη, ο καθηγητής Ποινικού Δικαίου κ. Δ. Σπινέλλης, μέλος της *Comité européen pour les problèmes criminels*, και ο καθηγητής και διευθυντής του Τομέα Εγκληματολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου κ. Ι. Φαρσεδάκης, οι οποίοι και έκαναν επανειλημμένες παρεμβάσεις κατά τις συζητήσεις. Αναφέρθηκαν κυρίως στις διαφορές στη διάρκεια της δίκης, ανάλογα με το σύστημα ποινικής δίωξης (νομιμότητας-σκοπιμότητας), στην επίδραση μέτρων εναλλακτικών της προσωρινής κράτησης, στα προβλήματα που δημιουργούνται ανάλογα με το αν η δίωξη ασκείται *in rem* ή *in personam* και επισήμαναν ότι πρέπει να υπάρξουν έρευνες σε βάθος για να δούμε τους μηχανισμούς αλληλεπίδρασης (*mécanismes d' interaction*) ανάμεσα στα όργανα του συστήματος, δικαστή, αστυνομία κ.λ.π.